

Iskolai „kisokos”

ÁTMENET AZ ÓVODA ÉSAZ ISKOLA KÖZÖTT

Nagy Veronika | Ágoston Művészeti Óvoda | 2021. 11. 05.

Az iskolaérettség feltételei a jogszabály alapján

Az iskolaérettség kritériumai (Jogszabály: 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról)

A kisgyermek többsége az óvodáskor végére (6-7 év) eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodában eltöltött évek alatt nagyívű fejlődése során óvodáskor végére sajátos átmenettel lép majd abba az állapotába, amelyben az iskolában eltöltött hónap alatt iskolássá szocializálódik.

Az iskolakezdéshez a kognitív (értelmi) képességek fejlettsége mellett, az alábbi feltételek megléte is szükséges:

- testi,
- lelki
- szociális érettség

A testileg egészségesen fejlődő gyermek :

- hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz,
- megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás,
- teste arányosan fejlett, teherbíró,
- mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes,
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes,
- az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre,
- a tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez,
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik,
- különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciának, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés,
- a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés,
- megnő a megőrzés időtartama,
- a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem,
- fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme,
- könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél;
- gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában,
- életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni,
- minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtaikat alkot,
- tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek,
- végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről;
- tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat;
- ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait;
- ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét;
- felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait,
- kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet, a szabályok, a társak és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni,
- késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg;
- kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az iskolaérettség folyamata:

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése. Az óvodai évek során számos játékba ágyazott tevékenységben megjelenik, majd mérhetővé válik az iskolaérettség folyamata. A csoportos óvodapedagógusok differenciált feladatokkal segítik a gyermekek egyéni adottságainak fejlődését. A gyermekeket egyéni megfigyelési szempontok alapján ellenőrzik és értékelik, melyet az intézményesített megfigyelési dokumentáció alapoz. Ezen fejlődési folyamatokat fogadó óra keretein belül egyeztetik az óvodapedagógusok, a szülők. Ha szükséges, bekapcsolódik a szükséges szakág, az óvoda vezetése és a fejlesztő team.

Óvodában maradás kérelmezése:

2020. január óta az iskolában maradásról az Oktatási Hivatal (OH) dönt, a szülő kérelme alapján.

Iskolaérettségi vizsgálatra nincs lehetőség a Bp., III. kerületi Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálatnál.

BTM és SNI gyermekek óvodában maradása a kontrollvizsgálathoz kötött.

Aki szeretné, hogy gyermeke maradjon még egy óvodai évet az óvodában, kizárólag az Oktatási Hivatal (OH) felé jelezheti elektronikus úton. Alapos indokkal, szülő kérelmezheti, a pedagógusoktól, szakemberektől bekért dokumentumokkal vagy érvényes szakértői véleménnyel, BTM szakvéleménnyel.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget. Az óvoda nem minden esetben tud segítséget nyújtani, előfordulhat más kerületi óvodába való átirányítás, a gyermek speciális ellátása érdekében.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Gyakori kérdések:

Az intézmény kiállít-e a gyermekről véleményt az iskola kérésére a szülők tudta nélkül?

Nem. Az intézmény, úgynevezett pedagógiai véleményt kizárólag a szülő kérésére ad ki, a szülőn keresztül juthat el a kiszemelt iskolába.

Kiadja-e az intézmény az SNI vagy BTM szakvéleménnyel rendelkező gyermek?

Nem. Akinek gyermeke SNI, BTM szakvéleménnyel rendelkezik, az intézmény ezen információt nem adja ki harmadik fél részére. A KIR rendszeren belül az adatok közzététele kötelező.

Meddig maradnak ezek a „besorolások” a gyermek szakvéleményén. Be kell mutatni az iskolában is?

Ezen megállapítások nem örökérvényűek, a gyermek évközi kontroll vizsgálata útján lekerülhet vagy maradhat.

Azonban érdemes átgondolni, hogy mivel teszünk gyermekeinknek a legjobbat: ha próbálunk nem tudomást venni róla és „elhallgatjuk” a szakvéleményt vagy vállaljuk azt.

Ha nem vállaljuk, hogy speciális fejlődésű gyermekünk, akkor nem kapja meg, a neki járó fejlesztéseket, az iskola újabb vizsgálatokat kezdeményez(het), s amennyiben a gyermeket nem a képességeinek megfelelő iskolába írtuk, az esetben fejlődése nem lesz biztosított. Folyamatos kudarcok érhetik, amelyek helytelen önértékelési zavarokhoz is vezethet. Nem minden intézmény rendelkezik fejlesztő teammal.

Amennyiben vállalja a szülő a speciális fejlődési igényt, úgy az együttműködés biztosított. Olyan iskolába kerülhet a gyermek, ahol megkaphatja a neki járó segítséget. Ezáltal folyamatos siker érheti az iskolai tanulmányaiban, ami a legfontosabb, hogy a számára megfelelő ütemben fejlődhet.

Ezek a szakvélemények nem bélyegezik meg a gyermeket, átadásuk segítik a gyógypedagógus munkáját, a rendszer szerint pedig az ellátásra jogosítja a gyermeket.

Milyen iskolát válasszunk?

Amely a gyermek személyiségének, munkatempójának, fejlettségi mutatóinak a leginkább kedvező.